

ISO 9001:2015

دستورالعمل تست قطعات

كد كالا(در صورت وجود): 001185, 000376, 001676, 000362

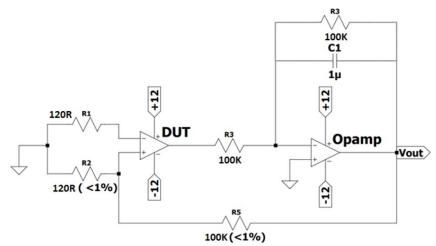
SMD IC OPAMP LM358 SO8, IC OPAMP LM358, IC نام کالا: OPAMP LM324, SMD IC OPAMP LM324D SO14

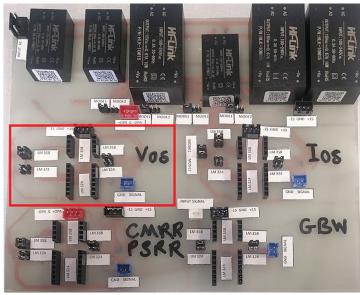
تاریخ بازنگری: 1403/01/27

شماره بازنگری:7

روشهای اندازه گیری پارامترهای آپ امپ LM324, LM358

برای اندازه گیری ولتاژ آفست ورودی از مداری به شکل زیر استفاده می کنیم:

شکل ۱ مدار تست ولتاژ آفست ورودی آپامپ

نام و امضاء تایید کننده: (آقای معلمی/آقای اصدقی)

نام و امضاء تهیه کننده : علیرضا رجبی

_____

ISO 9001:2015

دستورالعمل تست قطعات

كد كالا(در صورت وجود): 001185, 000376, 001676, 000362

SMD IC OPAMP LM358 SO8, IC OPAMP LM358, IC نام کالا: OPAMP LM324, SMD IC OPAMP LM324D SO14

تاریخ بازنگری: 1403/01/27

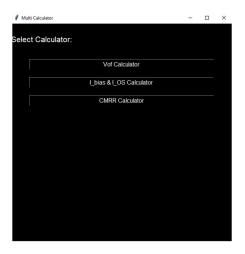
شماره بازنگری:7

فرمول محاسبه مقدار Vos

$$V_{OS} = \frac{V_{out}(DC)}{\left(\frac{R_5}{R_2} + 1\right)}$$

دستورالعمل استفاده از دستگاه تست برای کنترل کیفیت آپامپها

- آپامپی که قرار است میزان ولتاژ آفست آن اندازه گیری شود، با عنوان (Dut (Device Under Test مشخص شده است.
- دقت مقاومتهای R5 و R2 باید حداکثر یک درصد یا کمتر باشد.(در صورت ساخت دستگاه جدید، مقادیر دقیق این مقاومتها با استفاده از R2 متر اندازه گیری شده و در نرمافزار وارد و بهروزرسانی شوند.)
- آپامپ دوم که در شکل با عنوان (**Opamp**) مشخص شده است، میتواند از نوع آپامپ مورد اندازه گیری یا مشابه آن باشد. در این پروژه از LM358 استفاده شده است.
- مقادیر و مشخصات باید بر اساس دیتاشیت بررسی شوند، چرا که آپامپهای خریداری شده از شرکتهای مختلف ممکن است تفاوتهایی داشته باشند. به عنوان مثال، مدل LM358 در نسخههای Texas Instruments ، ST موجود است که ممکن است تفاوتهای جزئی در دیتاشیت آنها وجود داشته باشد.
  - همانطور که در شکل مشاهده می شود، مراحل تست بر اساس برچسبها (Labels) به سادگی قابل تشخیص هستند. برای نمونه، در تست LM324 جامپرها در موقعیت مربوط به LM324 قرار دارند، و برای LM358 نیز موقعیت مربوطه مشخص شده است.
  - تغذیه مورد نیاز از بخش پاور در بالای برد تامین می شود که به صورت واضح با لیبل مشخص شده است. در این تست تنها از تغذیه 15 ولت استفاده شده است.
    - در مراحل تست، ولتاژها باید بهدقت اندازهگیری شده و در نرمافزار وارد شوند. سپس نتایج به فایل Excel منتقل گردند.
      - در نرمافزار، ابتدا گزینه مورد نظر (در اینجا Vof) انتخاب می شود:

نام و امضاء تایید کننده: (آقای معلمی/آقای اصدقی)

نام و امضاء تهیه کننده : علیرضا رجبی

ISO 9001:2015

دستورالعمل تست قطعات

SMD IC OPAMP LM358 SO8, IC OPAMP LM358, IC : نام کالا: OPAMP LM324, SMD IC OPAMP LM324D SO14

شماره بازنگری:7

كد كالا(در صورت وجود): 001185, 000376, 001676, 000362

تاریخ بازنگری: 1403/01/27

• در مرحله بعد، مقادیر خواندهشده وارد شده و نتیجه یادداشت می شود:

نكات مهم:

- مقادیر مقاومتهای R2 و R5 ثابت هستند. تحت هیچ شرایطی مقدار جدیدی برای آنها وارد نکنید. در صورتی که بهاشتباه مقدار جدیدی وارد شد، نرمافزار را مجدداً اجرا کنید تا مقادیر به حالت اولیه بازگردند.
  - تنها در صورتی مجاز به تغییر مقادیر مقاومتها هستید که مقاومت جدیدی روی برد مونتاژ شده باشد. در این صورت، حتماً مقادیر جدید را با RLCمتر اندازه گیری کرده و در نرمافزار بهروزرسانی نمایید.
    - در نرمافزار، واحد مقادیر ورودی و خروجی نمایش داده می شود. حتماً توجه شود که تمامی مقادیر با واحد صحیح وارد و ثبت شوند.

نام و امضاء تهیه کننده: علیرضا رجبی نام و امضاء تایید کننده: (آقای معلمی/آقای اصدقی)

ISO 9001:2015

دستورالعمل تست قطعات

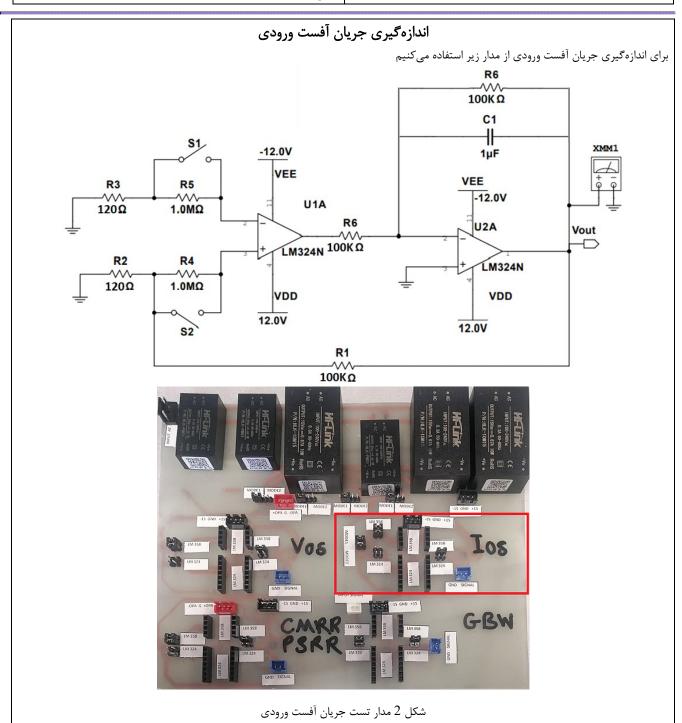

كد كالا(در صورت وجود): 001185, 000376, 001676, 000362

SMD IC OPAMP LM358 SO8, IC OPAMP LM358, IC : نام كالا: OPAMP LM324, SMD IC OPAMP LM324D SO14

تاریخ بازنگری: 1403/01/27

شماره بازنگری:7

نام و امضاء تایید کننده: (آقای معلمی/آقای اصدقی)

نام و امضاء تهیه کننده : علیرضا رجبی

ISO 9001:2015

دستورالعمل تست قطعات

كد كالا(در صورت وجود): 001185, 000376, 001676, 000362

SMD IC OPAMP LM358 SO8, IC OPAMP LM358, IC : نام کالا: OPAMP LM324, SMD IC OPAMP LM324D SO14

تاریخ بازنگری: 1403/01/27

شماره بازنگری:7

مراحل اندازه گیری جریان آفست ورودی (Ios) و نکات مهم تست

- ✓ توصیه میشود برای تمامی مقاومتهای نمایش داده شده در شماتیک مدار، از مقاومتهایی با کمترین خطای ممکن tolerance) پایین (استفاده شود تا دقت اندازه گیریها افزایش یابد.
- 🗸 در صورتی که مقاومتها یا برد مدار تغییر کرده یا اصلاح شده باشند، مقادیر مربوط به نرمافزار باید مجدداً و با دقت بالا اندازه گیری و وارد شوند.
  - ✓ مراحل انجام آزمایش (برای محاسبه Ios)
- برای اندازه گیری جریان آفست ورودی، آزمایش باید در سه مرحلهی متوالی انجام شود. در هر مرحله وضعیت سوئیچهای S1 و S2 تغییر می کند و ولتاژ خروجی ثبت می شود:

$\sim$ مرحله اول: هر دو سوئيچ بسته باشند m S1) و $\sim$

- $\sim$ هر دو سوئیچ m S1و m S2در وضعیت بسته قرار گیرند (اتصال کوتاه دو سر مقاومت).
  - ✓ مطابق شماتیک، **جامیرهای mode1 و mode2 همزمان متصل** باشند.
    - ✓ ولتاژ خروجی در این حالت با عنوان VoutA ثبت می شود.

S2مرحله دوم: باز کردن S1 و بسته بودن

- بماند. $\sqrt{S1}$ سوئیچ $\sqrt{S1}$ شود اما $\sqrt{S2}$
- ✓ در این حالت، جامپر mode1 برداشته شده ولی mode2 همچنان متصل باقی بماند.
  - ✓ ولتاژ خروجی با عنوان VoutB ثبت می شود.

S2مرحله سوم: بسته بودن S1 و باز کردن

- سوئیچ S1بسته بماند و S2باز شود.
- ✓ مطابق مدار، جامیر mode2 برداشته شود و mode1 متصل باقی بماند.
  - ✓ ولتاژ خروجی با عنوان VoutC ثبت می گردد.
- 🔥 نکته :هنگام ثبت ولتاژهای VoutB ، VoutA و VoutC ، علامت مثبت یا منفی بودن ولتاژ بهدرستی لحاظ و وارد شود.

نکات تکمیلی در رابطه با سختافزار و نرمافزار

- آپامپ دوم که در شماتیک با عنوان (**Opamp**) مشخص شده است، می تواند از نوع آپامپ DUT یا مدل مشابه آن باشد. در این پروژه از LM358
- ✓ مشخصات قطعات مورد استفاده باید حتماً با دیتاشیت رسمی بررسی شود. به عنوان مثال، مدل LM358 در نسخه های مختلفی از شرکتهای Texas Instruments ه
  ۵T و Texas Instruments میشود که دارای تفاوتهای جزئی در مشخصات هستند.
  - ✓ در شماتیک، مراحل تست بهصورت کاملاً واضح با برچسبها (Labels) مشخص شدهاند. به عنوان نمونه:
    - برای تست LM324 جامپرها در موقعیت مربوط به LM324 قرار داده میشوند.
      - برای تست LM358 نیز موقعیت مخصوص آن استفاده می شود. $\checkmark$

نام و امضاء تایید کننده: (آقای معلمی/آقای اصدقی)	و امضاء تهیه کننده : علیرضا رجبی	نام

ISO 9001:2015

دستورالعمل تست قطعات

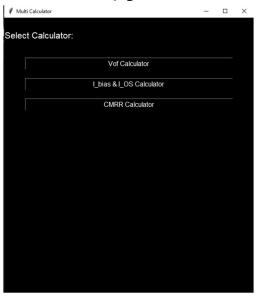
كد كالا(در صورت وجود): 001185, 000376, 001676, 000362

SMD IC OPAMP LM358 SO8, IC OPAMP LM358, IC نام کالا: OPAMP LM324, SMD IC OPAMP LM324D SO14

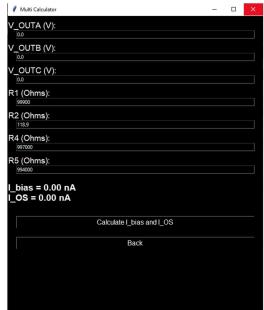
تاریخ بازنگری: 1403/01/27

شماره بازنگری:7

- ✓ تغذیه مورد نیاز از بخش Power بالای برد تأمین می گردد که با برچسب مشخص شده است. در این تست، تنها از تغذیه 15± ولت استفاده شده
  است.
- ✓ در تمامی مراحل تست، ولتاژهای اندازه گیری شده باید با دقت بالا ثبت شده، در نرمافزار وارد شوند و در نهایت نتایج در فایل Excel ذخیره گردند.
  - ✓ در نرمافزار، ابتدا گزینه مورد نظر (در اینجا Ibias and Ios) انتخاب می شود:

 $\checkmark$ در مرحله بعد، مقادیر خوانده شده وارد شده و نتیجه یادداشت می شود:

نام و امضاء تایید کننده: (آقای معلمی/آقای اصدقی)

نام و امضاء تهیه کننده : علیرضا رجبی

ISO 9001:2015

دستورالعمل تست قطعات

كد كالا(در صورت وجود): 001185, 000376, 001676, 000362

SMD IC OPAMP LM358 SO8, IC OPAMP LM358, IC : نام کالا: OPAMP LM324, SMD IC OPAMP LM324D SO14

تارىخ بازنگرى: 1403/01/27

شماره بازنگری:7

جریان بایاس پایههای مثبت و منفی با استفاده از مقادیر ولتاژ ثبت شده و مقادیر اندازه گیری شده مقاومتها از رابطههای زیر محاسبه میشود:

$$i_{b_{-}} = \frac{V_{OUTA} - V_{OUTB}}{R_{5} \left(\frac{R_{1} + R_{2}}{R_{2}} \right)}$$

$$i_{b+} = \frac{V_{OUTC} - V_{OUTA}}{R_4 \left(\frac{R_1 + R_2}{R_2}\right)}$$

$$i_{b-} = (V_{outA} - V_{outB}) \times 1.203 \times 10^{-9}$$

$$i_{b+} = (V_{outC} - V_{outA}) \times 1.207 \times 10^{-9}$$

مقدار جریان آفست ورودی از

$$I_{OS} = i_{b+} - i_{b-}$$

محاسبه می شود.

پارامتر جریان بایاس نیز با رابطه زیر حساب میشود:

$$I_{bias} = \frac{i_{b+} + i_{b-}}{2}$$

نكات مهم:

- سقادیر مقاومتهای R1 و R2 و R5 و R5 فستند. تحت هیچ شرایطی مقدار جدیدی برای آنها وارد نکنید. در صورتی که بهاشتباه مقدار جدیدی وارد شد، نرمافزار را مجدداً اجرا کنید تا مقادیر به حالت اولیه بازگردند.
- ✓ تنها در صورتی مجاز به تغییر مقادیر مقاومتها هستید که مقاومت جدیدی روی برد مونتاژ شده باشد. در این صورت، حتماً مقادیر جدید را با
  RLC متر اندازه گیری کرده و در نرمافزار بهروزرسانی نمایید.
  - 🗸 در نرمافزار، **واحد مقادیر ورودی و خروجی** نمایش داده می شود. حتماً توجه شود که تمامی مقادیر با واحد صحیح وارد و ثبت شوند.

نام و امضاء تایید کننده: (آقای معلمی/آقای اصدقی)

نام و امضاء تهیه کننده : علیرضا رجبی

صفحه 7 از 13

ISO 9001:2015

دستورالعمل تست قطعات

كد كالا(در صورت وجود): 001185, 000376, 001676, 000362

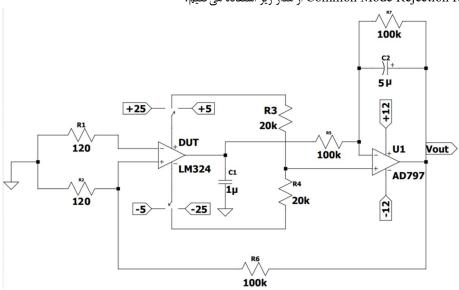
SMD IC OPAMP LM358 SO8, IC OPAMP LM358, IC نام کالا: OPAMP LM324, SMD IC OPAMP LM324D SO14

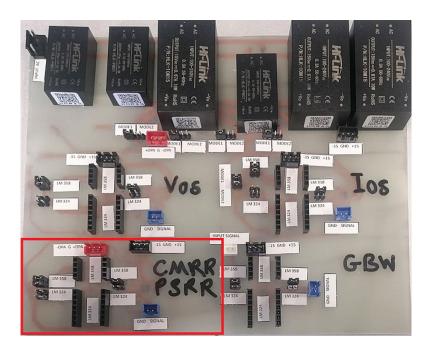
تاریخ بازنگری: 1403/01/27

شماره بازنگری:7

اندازهگیری CMRR

برای اندازه گیری Common Mode Rejection Ratio از مدار زیر استفاده می کنیم:

شكل 3 مدار تست CMRR

نام و امضاء تایید کننده: (اَقای معلمی/اَقای اصدقی)

نام و امضاء تهیه کننده : علیرضا رجبی

_____

ISO 9001:2015

دستورالعمل تست قطعات

كد كالا(در صورت وجود): 001185, 000376, 001676, 000362

SMD IC OPAMP LM358 SO8, IC OPAMP LM358, IC : نام کالا: OPAMP LM324, SMD IC OPAMP LM324D SO14

تارىخ بازنگرى: 1403/01/27

شماره بازنگری:7

فرمول محاسبه CMRR

$$\textit{CMRR} = 20 * log_{10} \left(\left(\frac{R_6}{R_2} + 1 \right) * \frac{20}{\Delta V_{out}} \right)$$

نکات تکمیلی در مورد مدار، تغذیه، و اندازه گیری CMRR

- آپامپ دوم که در شماتیک با عنوان (**Opamp**) مشخص شده است، می تواند از نوع آپامپ مورد اندازه گیری یا مشابه آن باشد. در این پروژه، به دلیل دقت قابل قبول و دسترسی آسان، از LM358 استفاده شده است.
  - البته در حالت ایدهآل، بهتر است از یک آپامپ با بهره بالا و آفست ورودی پایین به عنوان آپامپ دوم استفاده شود تا دقت اندازه گیریها به حداکثر برسد.

بررسى مشخصات آپامپها

- مقادیر و مشخصات آپامپها باید بر اساس دیتاشیت رسمی بررسی و تأیید شوند.
- چرا که مدلهای یکسان ممکن است توسط شرکتهای مختلفی تولید شده باشند و تفاوتهای جزئی داشته باشند. برای مثال، LM358 در نسخههای شرکتهای Texas Instruments ، STMicroelectronics و Texas Instruments الکتریکی با یکدیگر تفاوت دارند.

تطبیق تست با برچسبها و جامپرها

- در شماتیک مدار، مراحل تست به کمک برچسبها (Labels) بهوضوح مشخص شدهاند.
  - برای نمونه:
- در تست LM324، جامپرها باید در موقعیت مربوط به LM324 قرار گیرند. $\circ$
  - در تست LM358 نیز از موقعیت مخصوص آن استفاده می شود. $\circ$

تغذيه مدار

- تغذیه مورد نیاز مدار از بخش Power در بالای برد تأمین می شود که با برچسب مشخص شده است.
  - $c_1 = \frac{15}{2} = \frac$

نحوه اندازه گیری برای تستCMRR

- برای اندازه گیری CMRR ، تغذیه مثبت و منفی آپامپ مورد تست در **دو حالت متفاوت** تنظیم میشود:
- اعمال شده و مقدار خروجی آپامپ Vout1 ثبت می شود. Vout1 بار اول: تغذیه به صورت Vout1 ثبت می شود.
- vout2 از مولتی متر خوانده میشود. vout2 از مولتی متر خوانده میشود.
- 3. تغییرتغذیه از حالت 1 به حالت 2 از تغییر جامپرهای قسمت تغذیه از از Mode1 به Mode2 صورت میگیرد.که روی مدار مشخص شده است.
  - مقدار مطلق اختلاف دو ولتاژ خروجی یعنی |Vout1 Vout2 به عنوان مقدار ΔVout در فرمول CMRR استفاده می شود.

نام و امضاء تهیه کننده : علیرضا رجبی نام و امضاء تایید کننده: (آقای معلمی/آقای اصدقی)

صفحه 9 إز 13

ISO 9001:2015

دستورالعمل تست قطعات

كد كالا(در صورت وجود): 001185, 000376, 001676, 000362

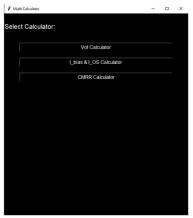
SMD IC OPAMP LM358 SO8, IC OPAMP LM358, IC : نام كالا: OPAMP LM324, SMD IC OPAMP LM324D SO14

تاریخ بازنگری: 1403/01/27

شماره بازنگری:7

استفاده از نرمافزار در مرحله CMRR

در نرمافزار، ابتدا گزینهی مربوط به CMRR از لیست پارامترها انتخاب می شود:

- سپس، فقط کافی است مقادیر Vout1 و Vout2 وارد شوند. نرمافزار بهصورت خودکار مقدار ΔV out و در نهایت CMRRرا محاسبه خواهد
  - توجه شود که برای اندازه گیری دقیق ولتاژهای کوچک، از بخش میلیولت متر مولتی متر استفاده شود.
    - در مرحله بعد، مقادیر خوانده شده وارد شده و نتیجه یادداشت می شود:

نكات مهم:

- ✓ مقادیر مقاومتهای R2 وR6 **ثابت** هستند. تحت هیچ شرایطی مقدار جدیدی برای آنها وارد نکنید. در صورتی که بهاشتباه مقدار جدیدی وارد شد، نرمافزار را مجدداً اجرا كنيد تا مقادير به حالت اوليه باز گردند.
- 🗸 تنها در صورتی مجاز به تغییر مقادیر مقاومتها هستید که مقاومت جدیدی روی برد مونتاژ شده باشد. در این صورت، حتماً مقادیر جدید را با RLCمتر اندازه گیری کرده و در نرمافزار بهروزرسانی نمایید.
  - 🗸 در نرمافزار، **واحد مقادیر ورودی و خروجی** نمایش داده میشود. حتماً توجه شود که تمامی مقادیر با واحد صحیح وارد و ثبت شوند.

نام و امضاء تایید کننده: (آقای معلمی/آقای اصدقی) نام و امضاء تهیه کننده : علیرضا رجبی

ISO 9001:2015

دستورالعمل تست قطعات

كد كالا(در صورت وجود): 001185, 000376, 001676, 000362

SMD IC OPAMP LM358 SO8, IC OPAMP LM358, IC : نام كالا: OPAMP LM324, SMD IC OPAMP LM324D SO14

تاریخ بازنگری: 1403/01/27

شماره بازنگری:7

اندازهگیری PSRR

اندازه گیری (Power Supply Rejection Ratio)اندازه گیری

برای اندازه گیری نسبت دفع تداخل منبع تغذیه (PSRR) از مداری مشابه با تست CMRRااستفاده می شود بنابرایندر رنج بودن PSRR را تایید میکند بنابر این نیازی به محاسبه جدا وجود ندارد.

نکته! مراحل زیر انجام نشود صرفا برای نمایش و تکمیل آزمایش آمده است.

✓ نحوه اعمال تغذیه برای اندازه گیری:PSRR

- در این تست، ولتاژ تغذیه بهصورت زیر در دو مرحله تنظیم میشود:
- 1. مرحله اول : تغذیه برابر 14 ±ولت تنظیم شده و مقدار ولتاژ خروجی Vout1 اندازه گیری می شود.
- 2. مرحله دوم :تغذیه برابر 15±ولت تنظیم شده و ولتاژ خروجی جدید با عنوان Vout2 ثبت می شود.
- اختلاف مطلق بین این دو ولتاژ خروجی یعنی |Vout1 Vout2| برای محاسبه PSRR مورد استفاده قرار می گیرد.

✓ ثبت نتایج در نرمافزار:

- در نرمافزار، گزینهی **PSRR** از منوی مربوطه انتخاب می شود.
- تنها كافي است مقادير Vout1 وVout2 وارد شوند. محاسبه ينهايي به صورت اتوماتيك توسط نرم افزار انجام خواهد شد.
  - نتایج نهایی پس از محاسبه، در بخش مربوط به PSRR ثبت شده و در فایل Excel ذخیره می گردند.

<u>^</u> ت**وجه :**برای دقت بیشتر در اندازه گیری اختلاف ولتاژ خروجی، از **قسمت میلیولتمتر مولتیمتر** استفاده شود.

$$PSRR = 20 * log_{10} \left(\left(\frac{R_6}{R_2} + 1 \right) * \frac{1}{\Delta V_{out}} \right)$$

نام و امضاء تایید کننده: (آقای معلمی/آقای اصدقی)

نام و امضاء تهیه کننده: علیرضا رجبی

ISO 9001:2015

كد كالا(در صورت وجود): 001185, 000376, 001676, 000362

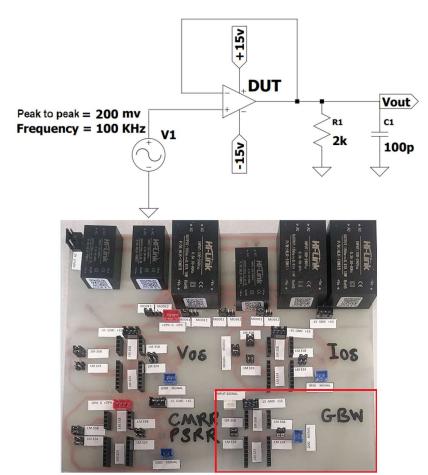
SMD IC OPAMP LM358 SO8, IC OPAMP LM358, IC : نام کالا: OPAMP LM324, SMD IC OPAMP LM324D SO14

تاریخ بازنگری: 1403/01/27

شماره بازنگری:7

اندازهگیری GBP

برای اندازهگیری این پارامتر به یک سیگنال ژنراتور نیاز داریم:

شکل ۴ مدار تست GBP

✓ فرکانس سیگنال ورودی را به تدریج افزایش داده و خروجی را در اسیلوسکوپ مشاهده میکنیم تا دامنه پیک-پیک به مقدار تقریبی 140 میلیولت برسد. در این حالت، مقدار فرکانس ورودی gain bandwidth production آپامپ است.

توجه شود این دستگاه صرف برای پارامتر های موجود هست و بقیه پارامتر ها طبق دستور العمل قبلی تست گردد.

نام و امضاء تهیه کننده: ۔ علیرضا رجبی امام و امضاء تایید کننده: (آقای معلمی/آقای اصدقی)

______ صفحه 12 از 13